

UJ CIMBORA

Az Uj Cimhora Családszövetség képes gyermeklapja

MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR

SZERKESZTI ES KIADJA:

F. LÁSZLÓ MARCELLA

Az én könyvem

Édes jó anyámtól kaptam ezt a könyvet,
Az van bele írva: ne ismérd a könnyet.

Ne ismérd a but-bajt, édes kicsi lányom,
Légy a legboldogabb ezen a világon.

Kozma Andor.

A fecskepár

Egy fecskepár az ereszünkre szállott,
Örültek rajt a gyermekek,
És épített a karcsu fecskepár ott
Egy kedves fészket-remeket.

Gyermekhadam kiosont reggel, este,
— Melegre fordult már a nyár —
S mosolyogva, csendben egyre nézte, leste,
Hogy mit csinál a két madár.

Az egyik ott ült hosszasan a fészken,
Ez volt a fecske-feleség.
A férj, az elcikázott nagy merészen,
S ha megjött, volt bő eleség.

Egy reggelen a gyermekek ujongva
Táncoltak a fészket alatt:
A fészekben négy fecskefi szorongva,
S tátoztak, mint a kis halak.

Elment már anyjuk is, de sose messze,
Hogy elhárítsa, baj ha van,

S mikor apó is megtért az ereszre,
Mind ettek-ittak nagy vigan.

Mi szellérek voltunk csupán a házbán,
A háziur egy nap belép.
Hej, ennek én hiába magyaráztam,
Hogy milyen szép a fecskénép!

„Pusztulniok kell, házbért nem fizetnek,
Mi jusson laknak falamon?“
S leverté a fészket az eretnek,
A gyermekek sirtak nagyon.

A négy fiók a fészket törmeléken
Tört csonttal végsőt pihegett;
Apó, anyó ott körözött a légben,
Keresve fészket, gyermeket.

A feleségem véletlen kímégyen,
Néz és szemén im, könnye ing:
„...Csak legalább ne lettek volna négyen,
Éppen, miként a miénk.“

Az Uj Cimbora üzenete a faültető székelyföldi gyermekeknek

Szeretettel üzenünk nektek, székelyföldi gyermekek az Uj Cimbora indulásakor. Azért üzenünk nektek, mert ti olyan messze vagytok tőlünk, éppen a másik szélén Erdély országnak, hogy talán nem is hallottatok ennek a kis ujságnak az indulásáról. S azt üzenjük, hogy lépjétek be ti is az Uj Cimbora táborába, hogy minél többen legyünk és minél erősebbek legyünk, mert az erőben az élet.

Olvastuk a „Székely Ujságban“, hogy ti a székelyföldi gyermekek, milyen nemes mozgalmat indítottatok, hogy a madarak és a fák szeretetét ápoljátok szívetekben.

Nemcsak szép ez az eszme, de fontos és hasznos is. A fa, az erdőség szabályozza egy országnak az éghajlatát is. S nem is gondoltátok, hogy még a tavaszi árvizekre is hatással van az a körülmény, hogy több vagy kevesebb az erdőség az országban. Ugyanis, amikor tavasszal megindul a hóolvadás, az esőzés, a nagy erdősegek felfogják a nedvességet, nem engedik lezuhanni a völgyekben és a síkságokon épült falukra és városokra az összegyűlt hatalmas víztömeget.

Az utóbbi években azért öltött olyan veszedelmes jelleget a hóolvadás, mert a rossz gazdálkodás következtében kipusztították sok

helyen az erdősegeket s a megritkult fák között gát és akadály nélkül rohantak alá a hóolvadás miatt megduzzadt patakok, folyók.

S ha ti most fát ültettek, gyermekek a kopár, pusztá helyekre, vagy akár a kézdivásárhelyi sportpálya körül is, ahogy Bothár bácsi írja, nemesak nemes, de hasznos dolgot is műveltek.

De ám az Uj Cimbora sem maradnak mögöttetek, faültető székelyföldi gyermekek. Ők meg kertészkednek. Ez is hasznos és szép foglalkozás: a kertészkedés. Hiszen sok minden ilyen foglalkozás van még a világon, amelyekre szeretnénk titeket megtanítani, vagy legalább is felhívni a figyelmeteket. Éppen ezért is üzenjük nektek szeretettel, hogy lépjétek be ti is az Uj Cimbora táborába.

Rejtvény sorolásunkom már most résztvehettek. Ezenkívül szeretnénk, ha küldenétek be rajzokat a juniusi nagy rajzkiállításunkra. Erre a rajzkiállításra különben felhívjuk az igazgató és tanító bácsik figyelmét is, hogy a gyermekek sikerültebb rajzaiból küldjenek majd be a kiállításra.

Sorakozzatok hát, kis cimbora, táborunk mindnyájatokat szeretettel vár.

„Legközelebb megint eljövök“

Igy bucsuzott Mihály nagyvajda, amikor az elmúlt napokban Budapestről elutazott. Kis Öfelsége ugyanis külföldön végezte gimnáziumi tanulmányait s hogy befejezte a tanévet, Condescu ezredes kíséretében visszautazott Bukarestre.

Utközben egy napra Budapesten is kiszálltak. Ugye, kis cimborák, ti azt gondoljátok, hogy egy nap nagyon kevés idő? De ám autón egész Budapestet be lehet járni egy nap alatt. Öfelsége a kis trónörökös sokszor hallotta emlegetni a szép magyar fővárost s most autóval meg is nézték minden nevezetességét. Fölmentek a Halászbástyára, a János-hegyi kilátóra. Éppen este volt. S fennről, a János-hegy tetejéről látni lehetett az egész villanyfényben uszó Budapestet. Másnap, vasárnap délelőtt a Gellért fürdőt nézték meg, majd a királyi várat, aztán kirándultak az orgonavirágos Margitszigetre.

Ebéd után az volt az óhaja kis Öfelségének, hogy nézzék meg még az állatkertet, amelynek lakóiról annyi vidám dolgot írnak a gyermekujjságok. Mindannyian autóra ültek hát s kimentek az állatkertbe. Kicsi Gergorcea Anna Mária, a budapesti román követ kisleánya szintén ott volt Mihály vajda kíséretében s otthonosan magyarázott a zsiráfokról, a tigrisről, a majmokról, az oroszlánokról Öfelségének. Ő már többször megfordult itt és minden nevezetesebb állatot ismert. Nagy élvezettel nézték a fókákat, amelyek a medencébe dobott perccé és kiflidarabokat ügyesen elkapkodták és megették. A kis vajda örült, hogy magával hozta fényképező készülékét, az érdekesebb jeleneteket, a fókákat, a tornászó majmokat, a hosszunyaku zsiráfokat mindjárt le is fényképezte.

Innen egyenesen a Keleti pályaudvarra mentek, ahol már indulásra készen várt az udvari vonat. Mihály nagyvajda kedves hangon bucsuzott és megígérte, hogy legközelebb megint ellátogat Budapestre.

L. M.

Orrszarvu Tóni bemutatkozik a kis cimboráknak

Csend, rend legyen és figyelem:

Orrszarvu Tóni a nevem.

Lakásom az állatkertben van.

Itt élünk sokan, nem csak egymagam.

A gyermekek engem mind igen szeret

A gyermekek engem mind igen szeretnek,

Perecet és kiflit nekem gyakran vesznek.

Sőt, amint látjátok fényképem is van már.

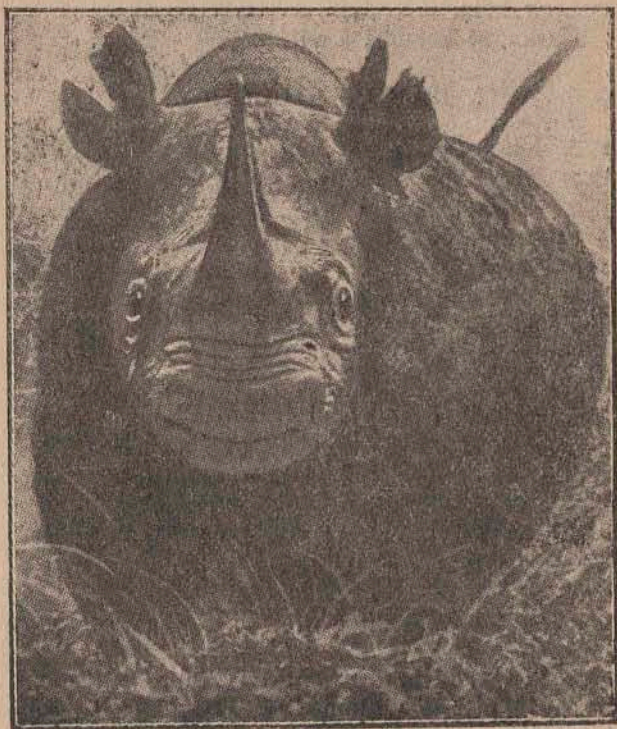
Csinos legény vagyok és formás ugyebár?

Mosolygok is rátok bájosan e képen.

Remélem barátok lesziünk majd eképpen.

Hogyha vége lesz a vizsgának s jó a nyár.

Minden kis cimborát, Tóni szívesen vár.

Föld alatt, föld felett

I r t a : L á s z l ó M a r c e l l a

*Ébredj, ébredj fehér őszirózsa,
Három kérő áll kinn az ajtódba.
Mindahárom kérőbe jött hozzád,
Válaszodat már nehezen várják.*

Benn, a Szélkirály palotájában nagy csend honolt, de kinn a Nagymindenségben már mozgolódás támadt. A csillagok egymásután oltották ki gyertyájukat, nehogy a kelő Hajnal égve találja őket. A virágok is nyitogatni kezdték kelyheiket. A karesu fehér őszirózsa ijedten kapott hosszú szalagocskákból készült szíromruhájához, egy kettőre öltözött. Isten őrizz! még ruha nélkül találnák a kérők!

Bogarak, állatok, madarak nyitogatták szemeiket. A fümeliile reggeli éneket zengett. A csordás álmos szemekkel terelgette a falu uccáján a teheneket ki a mezőre. A városokon is megnyílt egy-egy ablak, emberi fejek hajoltak ki rajtuk. Tejes kocsik döcögtek végig a házsorok közt.

Ébredni kezdett a világ.

A HÁROM PILLANGÓ.

A fehér Őszirózsa még szunnyadt mélyen, mikor Hajnal sugarai már feltűnedeztek az ég alján.

Fuvalom óvatosan libbent végig a park virágai közt.

— Ejnye ez az álomszuszék Őszirózsa, fel kellene költeni, lám már itt is, ott is nyitogatja szemét, kelyhét egy-egy virág. Egyszerre valamin megakadt a szeme. Három pillangót látott repülni, a faszorból fordultak be.

— Jaj teremtom! ezek Őszirózsához jönnek — rémüldözött a kicsi Fuvalom — ez meg ugy alszik, akáresak a lusta gyerekek. Hamar költsük csak fel, nehogy az a szégyen érje, hogy a kérők ruha nélkül találják.

*Ébredj, ébredj, fehér őszirózsa,
Három kérő áll kinn az ajtódba.
Mindahárom messziről jött hozzád.
Válaszodat már nehezen várják.*

Igy költögette Fuvalom Őszirózsát. Őszirózsa felnyitotta a szemét.

— Már itt vannak? Ilyen jókor? Jaj, hamar a ruhám, hadd öltözködjek gyorsan! Fuvalom segített feladni rá, vékony szalagokból szőtt fehér szíromruháját. Mire bekopogtattak a kérők, már frissen, bájosan ingott-ringott karesu szárán és bókolt a kérők felé.

Na a három pillangóról sem lehet mondaní semmit, mert ugyancsak kiesípték magukat a leánykérőbe. Az első kérő dolmánya sárga színű volt, a másodiké piros. A harmadik nagyszerényen csak hátul álldogált, pedig az ő ruhája volt a legszebb. Aranyszínű, a szárny felső részét dus piros és pávakék sellyem hímzés borította.

A három pillangó összenézett. Ki kezdje a beszédet?

— Kezdjed te — mondta a piros a sárgának. A sárga az aranyszárnyu pillangót biztatta. Végül is az aranyszárnyu pillangónak volt a legtöbb bátorsága és elmondta, hogy ők mind a legkomolyabb szándékkal jöttek Őszirózsához és bolondságon világért sem járna az eszüik. Nem, ők mind kérőbe jöttek. Nekik feleség kell. Határozzon Őszirózsa, melyiküket válassza.

Őszirózsa keccesen bölintott:

— Megtisztelő reám nézve uraságtok szándéka. És mivel itt az ideje, el is határoztam, hogy férjhez megyek. De, akit választok, annak egy feladatot kell megoldani. Ez a feladat: megtudni a márványmedence rendeltetésének az okát, hogy mi célból került ide közénk? Azt választom páromnak, aki ezt a feladatot megtudja oldani — mondta határozottan Őszirózsa.

A három pillangó busan nézett össze — milyen nehéz feladatot biz rájuk Őszirózsa. De azért csak elrepültek szerencsét próbálai. Egész nap ott legyeskedtek márványmedence körül, de az nagyon zárkózott és hallgatag volt, bármint hizelegtek, kedveskedtek is neki a pillangók, nem szólott egy szót sem. Egész este volt már, mikor végre rosszkedvűen csak ennyit mondott:

— Eh! hagyjatok békében, majd meg tudjátok nem sokára.

ITT A VILÁG VÉGE

Szindarab egy felvonásban.

Irtta: SAJA IDA.

Személyek: Örzse asszony, Sári szolgáló, Kati, Gyurka, Boris néne, cigány, falusi bíró, Fethajnal csillag, Hold, Göncöl szekér, Fias-tyuk, arató leányok és legények, iskolás gyermekek.

I. FELVONÁS.

1. jelenet.

(Baloldalt falusi kert, közepén léckerítés, jobb oldalt kis ház, előtte lócán Örzse varrogat és dalol. Baloldalt, a kertben Julcsa asszony kapál.)

Julcsa (mérgesen ledobja a kapát): Örzse asszony! Szemszédasszony! Értse meg már, értse meg már egyszer, hogy vágja le annak a kendermagosnak a szárnyát! Én kinlódok a kerttel, dógozok hajnaltul késő estélig! (Gyorsan) Gyomlálók, kapálók, öntözők, ültetek, oszt' jön az a fránya kis moekkos kendermagos, oszt' salátámat, ugorkámat, violámat . . . mindent, mindent kikapar.

Örzse (felugrik a lócáról): Ejnye, ejnye, Julcsa asszony! Vegyük má legalább lilégzetet! Ugy beszil egyfolytába mint egy csiplőgip! Hogy nem röstelli ugy pergetni a szót! Hogy az én kendermagosom moekkos! Tudja meg, hogy az a kis kendermagos uradalmi származás! A bárónétul kirtem én a kotlóm alá a tojást! Másodsor azt is tudja meg, hogy az a kendermagos felir a maga egisz gazdaságával! A kehes lováir, a két tehenür, a hat malacáir, az eladó jányáir, a katona fijáir se adnám én azt a kis jércét!

Julcsa: Van lelke? Hát van lelke Örzse asszony, mostmár meg a családom böcsmélni! A lovamat, a tehenemet, a hat malacomat, az eladó jányomat, a katona fiamat lehordja a sárga földig! Hogy nem nyilik meg a föld alatta! Hogy ennyi gonoszságtul el nem sötétül a finyes nap oreája!

2. Jelenet.

(Julcsa, Örzse, Sári.)

Sári (Csinos falusi szolgáló jobbfelől az uton lassan jön): Sohse kívánd ezt Julcsa szomszid, hogy a nap oreája elsötítüjjon. Elkövetkezik az magátul is, mégpedig hamarosan!

Julcsa: Tán halálmadárnak avanzséroztál?

Sári: Hát Julcsa lelke, hiába mélázo!

hiába mókázol, amit mondtam, tartom.

Julcsa: Mit mondtál? Még semmit sem mondtál.

Sári: Azt, amit már a kutyák is ugatnak, a verebek is csiripelnek!

Örzse: Na, mondjad mán Sári, mit?

Sári: Hát . . . hónap vige lesz a világnak! Kámpec mindenkinek! Ennyi az egisz!

Julcsa: Ugyan honnan vetted mán ezt a bolond beszidet?

Sári: Hunnan vettem? Hát sehunna! Irva van a csillagokban! Álmoskönyvben, plánétában . . . én is jártam oskolába!

Örzse: Oskolába én is jártam, álmoskönyvet sokat láttam, de ilyet még nem hallottam!

Sári: Az ujjambul én nem szoptam! Tegnap Rakamazon vótam, mert Mari hugom ott szógál, szobajány a jegyző urnál. Amint belepek a házba, hát az egisz familia, a jegyző ur pereputtya mind az üveget kormozza. Az ufiak, kisasszonykák, a tört üvegdarabokat gyertya felibe tartották, feketire bekormozták.

Julcsa: No de ilyet! Bekormozták?

Sári: Bizony, így vót. Azt kérdezem: „Jaj lelkeim, mit mivelnek? Ez a piszkos munka minek? Mire az a kormos üveg?”

Örzse: Oszt mit mondták? Mit feleltek?

Sári: Azt feleltik: Hát lem tudja Sári néni? Ezen kell a napot nízni. Mert, hogy hónap esuda esik, napfogyatkozás lesz. Vagyis lassan elfogy a nap, mindi!g kisebb lesz, a vigin a finyes nappal tisztá sötít iccaka lesz!

Julcsa, Örzse: Jaj, jaj! Sötít iccaka lesz!

Sári: A jegyző urékim a vásárra mentem. Bejártam a vásárt, mindent sorra níztem. Hát ott egy sátorban egy nagyhaju urfi-forma (aki a citromot, szódavizet, meg az álmoskönyvet árulgatja), kegyetlen kiabál a körülálló nipeknek, hogy hónap elsötítül a nap, oszt' eljön a világ vige. Aki nem hiszi, vegyen meg egy álmoskönyvet, abbul elolvashatja a világ vige eljövételit. Én mindjárt vettem egyet, itt van, ebbül elolvashatjátok. (Odaadja a könyvet, melyet karján levő kosarából vesz ki.)

Julcsa: Hallja Örzse asszony, a fele sem créfa ennek!

Örzse: Ha már csak egy napig ilünk, nem érdemes veszekedni azir a rongyos kendermagosir! Jobb, ha megbikültünk! (Keztfogva ló

eához mennek, leülnek, Sári gyorsan balra elmegy.)

Örse, Julis: Jaj, jaj! Mit hoz a reggel?
Jaj, mi lesz velünk? (Fejesóválva, ijedezve forgatják, nézik a könyvet.)

3. Jelenet.

(Arató leányok, legények libasorban balfelelől jönnek, dalolva körüljárják a színpadot, nótá végére félkörben felállanak.)

A rétalji faln végen,
Három csillag van az égen.
Én is oda való, való, való vagyok,
Ahol az a három csillag ragyog.

1. Leány:

Megérett a buzakalász,
Megkezdődött az aratás.
Markot szedünk, kévét kötünk,
Bizony-bizony nem henyélünk!
Isten lenéz a kék égből mosolyogva
Gyönyörködik és áldást hint
A munkánkra.

1. Legény:

Csendes a szántó föld tája,
Zaj, zszibongás nem ül rája.
Legfeljebb a madárének
Szól itt hajnali zenének.
Buzatenger a határunk,
Vadvirágban térdig járunk.
Piros rózsza, fehér rózsza
Itt nyílik ki mosolygóra.
A kerítés nem oly magas,
Hogy ne szálljon rá a kakas.
Kevély szava messze hallszik,
Föl is ébred, aki alszik.

2. Leány:

Buzavirág nevet a kék szemével,
Piros pipacs integet a fejével.
A pacirta csalogat a dalával,
Kakuk madár hívogat a szavával.
Hej, de szép is a természet temploma,
Minden falomb egy-egy zengő orgona,
Minden kalász egy gyönyörű inádság:
Áldott legyen a mi gondos,
A mi tápláló Atyánk!

3. Legény.

Sarló alatt dől a kalász,
Legszebb munka az aratás.
Minden érett kalász beszél:

„Ember ne félj, lesz már kenyér!”
De azt is mondja a kalász:
„Ember, csak ott van aratás,
Ahol idejében vetnek,
Dologidőn nem henyélnek.
Vigyázz ember az idővel,
Hasztalan ne tékozzol el!”

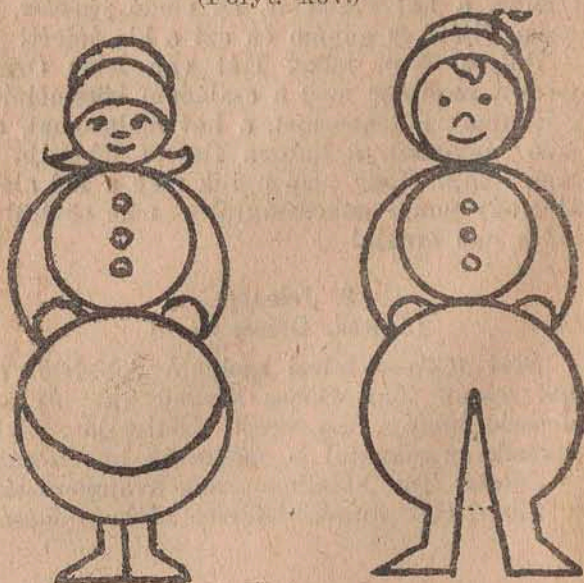
3. Leány:

Selyem ruha, cifra kalap
Nincsen rajtam,
Az ünnepi viganómat
Magam varrtam.
Selyem ruha, cifra kalap
Nem is kéne,
A vadvirág sem illik
Aranykehelybe.
Mégis olyan boldog vagyok,
Mint a nevelő vadvirág,
Ényém a kalászos mező,
A napsugár, egész világ!

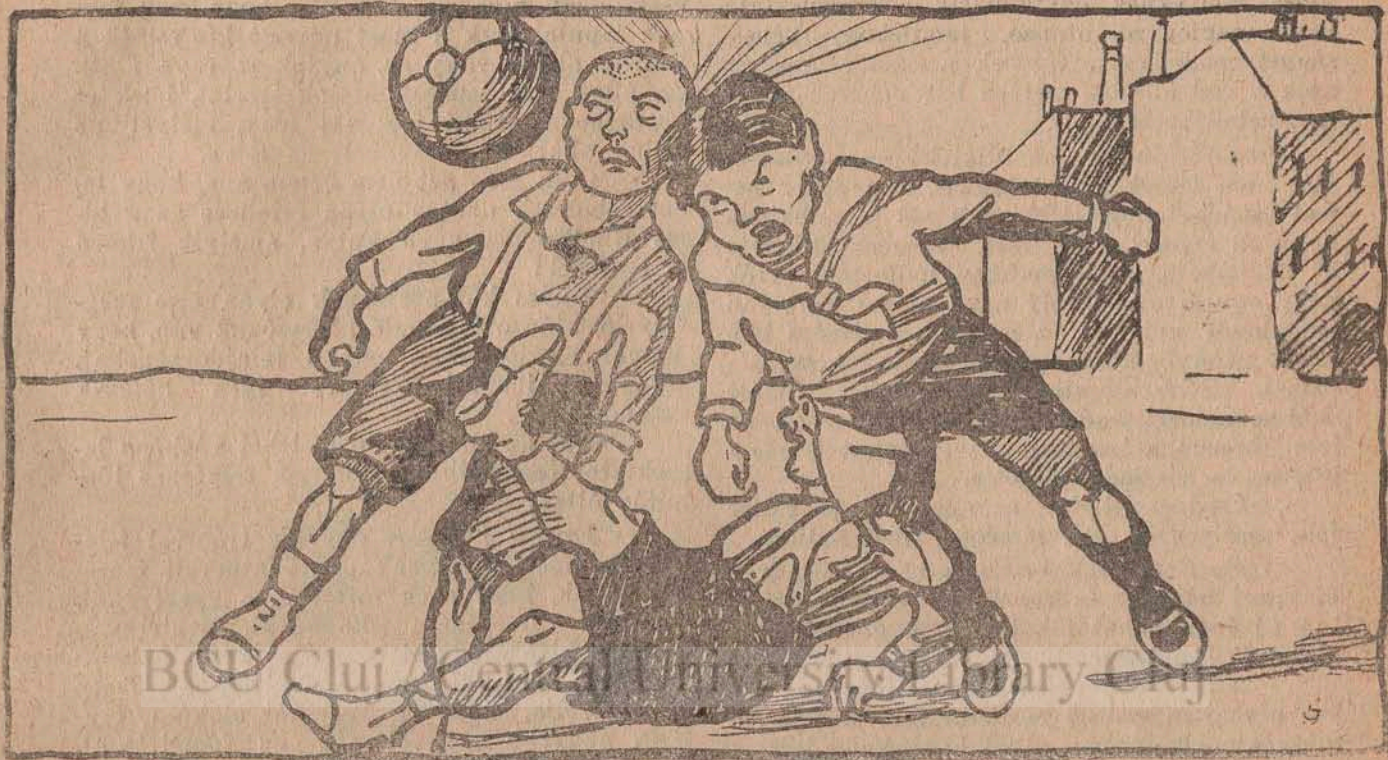
4. Legény:

Hej Kati! Gyurka!
Perdüljetek táncra!
Gyújtsatok rá hamar
Egy tüzes csárdásra.
Nem kell nekünk polka,
Sem pedig mazurka!
Rugjad a pórt Kati!
Rugjad a pórt, Gyurka!
(Kati, Gyurka táncolnak.)
Hogy vót! Hogy vót!

(Folyt. köv.)

A gyászorvégüi futballjáték

Futballozni indult Janesi, Feri, Pista,
Mind a három fiu, első gimnazista.
A gimnáziumnak hatalmas udvarát
Szemelte ki erre a három jó barát.
Neki fogtak hévvel a nagy lapdázásnak.
Nem törődtek azzal, hogy mi is lesz másnap.
De im mi történik? Karesi meg a Feri,
Pista gólját védve egymás fejét veri.

Gólozó Pistának kitörött a lába.
Nem hinném, hogy holnap mehet iskolába.
Feri is úgy érzi, mintha a föld rengne,
A csillagos égbolt körötte kerengene!
Nem is beszélve, hogy Karesi koponyája
Egy pár szekundának lesz majd a tanyája.
Lám, mi lett a vége a futballozásnak:
Összeütött fejek, összetörött lábak. *Hedvig néni*

Csevegés Tudóka Ferkóval

Gondolkodnak-e az állatok?

— Már régóta figyellek Ferkó, milyen vi-
gan szórakozol a kutyával. Ugy lármáztok és
haneuroztok, mintha puszipajtások lennétek.
Jó lesz vigyázni fiam, mert az a kutya mégis
csak állat.

— Tudom apa, de a Foxi, olyan értelmes,
hogy, ha meg tudna szólalni, okosabb volna,
mint sok ember. Tessék nézni, milyen éles, fűr-
késző tekintete van. Figyeli minden mozdula-
tomat. Alig várja, hogy játszam vele. Ha csak

ránézek, már táncol örömeiben. Bárhova buj-
jak az udvaron, reám talál. Ha eldobok vala-
mit, azt már a vízből is visszahozza, ha pedig
nem akad rá, akkor ott forgolódik vinnyogva,
azon a helyen, ahol elvesztette szem elől azt
a bizonyos tárgyat. Azt már régen akartam
kérdezni apukától, hogy gondolkodnak-e az
állatok, beszélnek-e, van-e az állatoknak lelke,
mert ha van, akkor a Foxi nagyon tekintélyes
lehet a többi kutyák között.

— Nagy kérdés ez, fiam és ahány kérdés, annyi féle. Általában azt szokták mondani az emberek, hogy az állatok csak ösztönös lények, melyeknek egyik-másik nemesebb faja nagy megjegyző, utánczó, tanulékony képességgel rendelkezik. Ilyenek a házi állatok és azok a vad állatok, melyek bár nehezen is, de megszelidíthetők.

Gondolkodnak-e az állatok? — kérdezed. Hát nem merek rá sem igent, sem pedig nemet mondani, legfeljebb csak azt mondhatom, hogy az emberi tudás még ezt nem fűrkészte ki. A háboru előtti években hallottam arról, hogy egy Krall Károly nevű német ur olyan esodalovat mutatott be, amelyik évtizedes idomítás után betüket, azokból szavakat és számokat, kisebb számtani műveleteket tudott dobantás segítségével kifejezni. Nemcsak az írott, hanem a hangoztatott szavakat is megértette és visszadobantotta.

— Csodaló lehetett az apa. Valami táltos féle, amilyenről csak mesében lehet hallani.

— Ez fiam csak ösztönös begyakorlása a mutatott jeleknek és szavaknak. Önállóan nem tud új fogalmakat alkotni, nem gondolkodik, nincs rá képessége.

— Nem értem egészen apa. Hogy tud akkor a majom emberi mozdulatokat mutatni, a mátyás szajkó meg emberi hangokat adni?

— Csak nagy megfigyelő és utánczó képessége alapján, mely egyik-másik állatnál igen kifejlődött. Hallottad-e már a tanító bácsi azon figyelmeztető szavait, hogy mikor felelsz, ne légy szajkó madár, hanem olvasd el többször a leckédet és próbáld önállóan, saját szavaiddal elmondani. Azért kell sokat olvasni, hogy sok szót és fogalmat ismerhess, így a feleletnél könnyebben, folyékonyabban fogod tudni gondolataidat kifejezni. Magolni és visszaszajkolni az állat is tud.

— Azt tudom, hogy egyik-másik állat tud hangot adni, de vajjon lehet-e azt beszédnek nevezni, apa?

— Ez a másik kérdés, fiam. A kutya ugatása, a macska nyávogása, az egér cincogása, a gólya kelepelése még nem beszéd, fiam, csak a nevezett állatok ösztönös megnyilatkozása. Az állatok létfenntartási ösztönéből erednek ezek a támadást, vagy védekezést kifejező hangok.

— Apuka tessék csak nézni! Ott a szemétdombon kaparász a kotló a csirkéivel. Miért

szaladtak össze most a csirkék a kotló kottyanására?

— Én még többet mondok, fiam. Kiáltsd csak, hogy héja... héja... hogy meg fognak lapulni ezek a most csipogó kis csibék a bokrok alján, vagy az anyjuk szárnya alatt. Az állat, mai tapasztalataink szerint, lélek és gondolkodás nélküli ösztönös lény, melyet az ember akarata alá rendelt az Isten.

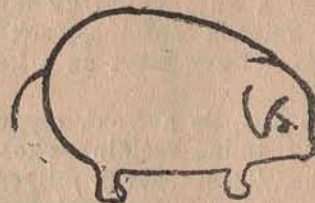
— Csak még azt nem értem apa, hogy lehet mindezek dacára olyan értelmes az a híres Rin-Tin-Tin nevű kutya, amelyik filmen is szerepel?

— Egyes kutyafajoknak olyan éles megfigyelő, utánczó és szaglő képességük van, hogy hamar elsajátítanak emberi tulajdonságokat. Könnyen idomíthatók és igen hálásak szoktak lenni.

— Hát az állatokat nem lehet végképp le szoktatni ösztöneikről, mondjuk folytonas idomítás által?

— Erre a kérdésre egy kis tréfával felelek. Salamon királynak olyan kinevelt macskái voltak, hogy azok tartották a gyertyákat, a király vacsorázása alkalmával. Megirigyelte ezt a király udvari bolondja Markalf, hosszú vita után azt fogadta a királynak, hogy ő beigazolja, hogy a macskái szokása, ösztöne, nagyobb a nevelésnél, az idomításnál. Egyik este, mikor a király javában vacsorázott a macska-gyertyatartók mellett, hirtelen egy egeret dobott az asztalra Markalf. A macskák, a király nagy csodálkozására eldobták az égő gyertyákat és összeverekedtek az egy egeren. Markalf megnyerte a fogadást. Mindezekből fiam azt a tanulságot vonhatod le, hogy egyik-másik állat megérdemli a gondos ápolást, a megbecsülést és megkiméltést, a vele való foglalatosságért nagy hűséggel és engedelmességgel fizet, de még sem lehet játszótárs és meghitt cimborá, mert kiütközik belőle az ösztönös vadság. Nem is csoda, hisz állat szegény.

Bacsoni János.

Ahogy a kis munkatársaink irnak...

A fekete macska meséje

Elmondom a fekete macska meséjét. Bizonyára kíváncsiak vagytok ti is arra, miért visznek hajók, tengeralattjárók vezetői fekete macskát magukkal. Egy Angolországban járó bácsitól hallottam ennek eredetét.

Elt egyszer Londonban egy gyermek, kinek szülei tönkre mentek és az elárverezett atyai vagyontól csak egy macskát mentett meg magának. A szegény gyermek egy gazdag angol kereskedő házába szegődött szolgálatba. Amikor ura áruval megrakott hajót küldött Afrikába, régi szokás szerint felszólította hozzá tartozóit, hogy küldjenek nekik is valami árut, amit el fog adatni javukra.

Gunyosan kérdezte meg ekkor a szegény fiút is:

— Na fiam, hát te mit küldsz Aranyországba eladásra?

A gyermek rövid gondolkodás után vérző szívvel adta oda szeretett macskáját, egyetlen kincsét, erre a célra.

A hajó aztán elvitorlázott Afrika felé. Több évig nem adott életjelt sem magáról. A szegény árva gyermekre rossz napok virradtak s a sok kínzás, ütleget miatt fáradtan elszökött.

S amint busan barangolt, maga sem tudta hová, egyszerre harangszót hallott. Felfigyelt és úgy tetszett, mintha a harang azt bugná:

— Ne busulj, ne busulj, te leszel London első, legelső embere majd egyszer.

A gyermek ekkor visszatért a város központjába.

Midőn a London-hídhöz ért, épp akkor érkezett vissza az elveszettnek hitt hajó pompás kincsekkel, mert Afrikában igen jó üzleteket csinált a hajó kapitánya, aki elmondta, hogy Aranyország legnagyobb átka az a sok egér, amit ott talált és ami miatt pokol az életük a benszülötteknek. Még a király asztalát sem kímélték az egerek s amikor a király meghallotta, hogy macska van a hajón, rengeteg aranyat ígért érte és megvásárolta magának.

Igy lett az üldözött, szegény, árvagyermekből egyszerre gazdag ember s háromszor egymásután volt azután polgármestere Londonnak.

Nem feledkezett meg régi, nélkülözö kis

pajtásairól, akik egykor vele együtt dolgoztak. Gyönyörű „szegény-házat“ építtetett Londonban, melynek lakói ma is áldják a „gazdag ur“ emlékét.

Ez a vagyonos ur pedig nem más, mint a kivert, rongyos, álmos kis gyerek, ki a London-hidról pillantotta meg szerencséje hajóját.

Az angolok szobrot is emeltek emlékére. Ott áll a „szegény-ház“ előtt az egykor oly szegény, üldözött gyermek szobra, ölében a fekete macskával. Minden angol gyerek megmutathatja ezt, ha Londonba kerültek egyszer.

Aztán el ne feledkeztek rólam s erről a meséről, ha London utcáin sétáltok. Tegyetek az én nevemben is néhány virágszálat a szobor talapzatára!

Köves Adrien.

APRÓ VERSEK APRÓ EMBERKÉNEK.

Ica, Mica, kis Katica,
Hova lett a círmos cica?
Kis Katica ide nézz:
Círmos cica egerész.

Jaj, van dolog a kamrában,
A szuszékban, liszteszsákban.
Cini cini kis egér,
Fuss, mert a Círmos élér.

A PATAK ERECSKÉK.

Két kis erecske sekély patakocskává folyt össze.
— Testvér! — így szólt az egyik, jer szélesedjünk, öntsünk ki a síkra. Még tán idővel hajót is hozdozhatunk.

— Maradjunk szűk medrünkben — felelt az okosabb. — Ha ki-kiöntünk, elússza a föld sekély vizünket, most legalább csurgunk s ha vizünk zsillipe szalad, még malmot is hajthatunk.

Fáy András.

Mit gondoltok kis cimborák, mire tanít meg bennünket ez a rövid kicsi mese? Arra, amire ez a közmondás is figyelmeztet:

„Addig nyujtózok, ameddig a takaród ér.“
Vagyis, hogy többre ne vágyjunk, mint amennyit a saját erőnkől elérhetünk.

ÉDES ANYA POSTÁJA

Aggódó édes anya, Lippa. Nagy figyelemmel olvasom az „Édes anya postájában“ írott cikkeket a gyermek egészségéről, a gyermek neveléséről. Lehet, hogy sokan megmosolyognak érte, de én még azok közé a régi típusú édes anyák közé tartozom, akiknek legdrágább, legföltettebb kincsük: a gyermekük.

Gyermekeim: két fiúcska és egy leányka, a legkülönbözőbb természetűek és hajlamuak. Éppen ezért is vagyok tele aggodalommal a nevelésük miatt.

Arra jól emlékszem, hogy engem, hogy nevelt az édes anyám. Szigorúsággal párosult eréllyel. De gyermekeim egész más természetűek, mint amilyen én voltam.

A modern gyermeknevelés szabályait nem ismerem. S ezért teszem fel a kérdést, hogy vajjon még mindig az erély és a szigorúság a nevelés gerince?

Nagyon örülnék s azt hiszem sok fiatal mama örülne, ha az „Édes anya postájában“ erre a kérdésre választ kapna.

A gyermek egészsége

Irja: Dr. Steuer Jenő

Azt kérdi tőlem, Asszonyom, hogy még mindig az erély és a szigorúság a nevelés gerince? Még ma is, amikor neves pszichológusok az aktív nevelés jelentőségét lebecsülik, szinte pajtási viszonyt propagálnak szülők és gyermekek között?

Higye el Asszonyom, hogy még mindig s ezentúl is még sokáig az erély és a céltudatosság kell, hogy a nevelés vázát alkossák s ebbe a szilárd szerkezetbe lesz azután a gyöngédség és szeretet beágyazva.

S így kell ennek lennie, mert a gyermekkorban még hiányzik a kritikai, mérlegelési képesség, valamint a figyelemnek a teljes mértékben való koncentrációja.

Ezért szorul a gyermek vezetésre. Márpedig tekintély és tisztelet nélkül a vezetés elképzelhetetlen. A gyöngédség tehát nem lehet gyöngédség, a szeretet nem jelenthet becézó bálványozást. S csakis ilyen magatartás mellett válhatik fölöslegessé a testi fenyték és csakis így sikerül elkerülnünk a heves indulatkitöréseket s a drasztikusabb büntetéseket.

A gyermek mindezek nélkül a szükséges mérvű függésben lesz s figyelmét fokozni s fejleszteni iparkodik. Mert éppen erre a kettőre, a lelki életnek erre a két legfontosabb tényezőjére: a figyelemre s az ítélőképességre kell a legnagyobb gondot fordítani.

Ennek a kettőnek ugyanis a gyermekkor befejezéséig ki kell okvetlenül alakulnia, hogy az életképesség, az existenciális értelemben vett életrevalóságot biztosítsuk. Amíg ugyanis az egészségi szempontból vett életképesség kérdése mindjárt az első életévben aktuális, addig a társadalmi értelemben vett életképesség kifejlődése az egész gyermekkorban tart. A serdülő korban ennek a kérdésnek már okvetlenül el kell dölnie és pedig lehetőleg kedvezően az által, hogy a gyermek befolyásolhatósága megszűnik s helyét az ítélőképesség foglalja el.

(Folytatjuk.)

A Családszövetség hírei:

F. J.-né, Kolozsvár. Ilyen irányú kérdéssel már föbbizben fordultak hozzánk. Jóleső érzéssel tapasztaljuk az Új cimborai Családszövetsége iránt megnyilvánuló érdeklődést. A szövetség azért alakult meg, hogy a főke nélkül induló gyermeknek védő és fenntartó szerve legyen minden időkre. Az alapító

tagság 100 Lei. Örömmel írjuk Családszövetségünk tagjai közé.

Ujabbban a következők léptek be a Családszövetségbe: Pongrácz Lajosné, Szalmár, Klára néni, Szalmár, Adorján Gusztáv, Óvári, Czibere Éva, Óvári, Nagy Sándorné, Óvári, Vadnay Erzsébet, Óvári, Szilágyi Zoltánné, Óvári, Siket Ferenc, Óvári, Nagy Lőrinc, Óvári, Kósa Gyula, Szalmár 100-100 Lei.

Mi újság?

Az Uj Cimborá megindulásával a gyermekek fokozottabb érdeklődéssel fordulnak a mesemondás felé. Május 14.-én Erdődön volt a zárdában mesemondó délután — a szerkesztő néni mesélt a gyermekeknek. Erdődön mindjárt meg is alakult az első család szövetségi ág. Május 25.-én a Szatmárhegyre hívták meg a szerkesztő bácsikat és néniket, hogy tartsanak mesedélután. 28.-án pedig Nagybányán lesz az Uj Cimborának bemutatkozó mesedélutánja. A szerkesztő néni különben a közeljövőben hosszabb utra indul. Meglátogatja a nagykárolyi, nagyváradit és a kolozsvári kis cimborákat.

A kiadóhivatal postája

Felkérjük szíves előfizetőinket, amennyiben lapot egyáltalán nem, vagy késedelmesen kapnának, ezen tényről szerkesztőségünkben bejelenteni szíveskedjenek.

Minden olvasónk, aki 10 előfizetőt gyűjt jutalmat kap vagy félévig ingyen küldjük címére az Uj Cimborát. Mutatószámokat kívánatra szívesen küldünk.

A beérkezett előfizetések nyugtázása:

Egy évre előfizetett: Kovács Bálint, Hb.

Félévre előfizetett Horváth István, Boros Jenő, Gr. Degenfeld Anna, Arducsai; Pollner Gabi, Hb., Bartha Iduska, Börvely, Balázs Andor, Derzs, Kövi Gyula, Sighef, Hajdu Mária, Toplef.

Negyed évre előfizetett: Papp János, Szabó Imre, Rossi Nusika, Borosjenő, Koós Kálmán, Hb., Lázár Beffi, Arducsai, Bölöni Sárika, Zalán, Paluc István, Szinéváralja, Nagy Zoltán, Kovács Sándor, Steiger Béla, Németh Sándor, Bartha Árpádné, Singer Máriuska, Hb., dr. Elekcs Domokos Székelykeresztúr.

Egy hónapra előfizetett: Lőrinczy Klára, Horváth Kató, Krajcsovic L., Szabó Julia, Sándor Böske, Feicht Sárika, Béres Ilonka, Saja Iduska, dr. Krémer Ferencné, Gacsályi Sándor, Hb.

SZERKESZTŐI ÜZENET:

Ha levelet írlok gyermekek, pontosan írjátok meg a helység nevét, ahol laktok, az esztendő, a hónap és a napot. Azt is megírnátok, hogy hány évesek vagytok és hanyadik osztályba jártok.

P. Szócs Izidor, Fágáras. Szíves érdeklődő sora a „Szivközpont” kiadóhivatalától eljuttatták hozzanék. Kívánsága szerint azonnal intézkedtünk a lap küldésére nézve. Kérjük, hogy kísérje figyelemmel továbbra is lapunk sorsát. — Keresztessyné K. Juliska, Kolozsvár. Kedves Igazgatónéni! A kis cimborák hálásan köszönik a kolozsvári toborzást. A közeljövőben szeretnénk felmenni Kolozsvárra, s azt hiszem, akkor személyesen is beszélhetünk majd erről a dolgról. — Movik Antal, Dés. Elküldtük címére megbízó levelünket és 10 példányt lapunkból. Kérjük szíves válaszát és a beígért munkásságot. — Szendrey Tibike, Szalmár. Sok szépet hallottam rólad, Tibike. Szeretnék megismerni. Egyszer majd gyere be a szerkesztőségbe. Kedves szüleidet szeretettel üdvözölöm. — Dulkay Elemér, Szalmár. Kedves kicsi cimborám, későn küldted be a rejtvényt. Mászor ügyesebb légy. Azért elírtuk és említést teszünk róla a 4-ik számban. — Szabó Rezső, Nagyváradit Ref. Fiu Árvaház. Örömmel olvastam Rezsőke a leveled. Irod, hogy 16-an vagytok az árvaházban. Mivel foglalkoztok a szabad időtökben? Ha vannak szerszámaidok, készíthettek apró gyermekjátékokat, szobaberendezést, összel a játékkáállításra majd be is küldhetitek. Az a fő, hogy az időtöket jól felhasználjátok. Aztán irhattok ám máskor is az Árvaházból. A rejtvény megfejtéssel azonban sietni kell, mert a sorsolásból kimaradtok. — Deutsch Oszkár, Szalmár. Az Uj cimborá könyvtárának ajándékozott két könyvet köszönjük. A rejtvény szerkesztésnél arra kell főrekedni, hogy könnyen áttekinthető és megfejlhető legyen. Az ugrós rejtvényeket a kisebb gyermekek még nem tudják megfejteni. Olyan rejtvényeket kell szerkeszteni, amelyek egyformán szórakoztathják a kicsinyeket és a nagyobbakat. — Boros Dezső, Szalmár. Rejtvényeket átvizsgáljuk. Ugyesen megszerkesztett rejtvény, a gyermekek örömmel fogják majd fejtegetni. Hozni fogjuk. — Deuschenschmied Jenőke III. o. t. Te voltál a második megfejtő, Jenőke. Jó a megfejtés, teljesen hibátlan. Be is kerül a rejtvény-döntőbe. Meglátjuk, hogy lesz-e szerencséd? — Tereh Klárka és Sanyika IV. o. t. Leveleteknek én is örültem. Ha gyakran írsz Klárka a szerkesztőnének, egész szép kerek betűket fogsz írni. Irjátok máskor is, én minden kis cimborá levelet nagy szeretettel olvasom. — Kiss Lujzi, Kis-Szánló. Kitaláltad-e, Lujzi, hogy ki küldte neked az Uj cimborát? Várjuk hosszú leveledet, amelyben beszámolsz Anicsháról, Imuskáról, meg Sanyiról. Reméljük, hogy a kisszántói gyermekek között terjeszteni fogjátok az Uj cimborát. Üdvözöllek mindnyájukat. — A főbbi levélre a következő számba megy válasz.

Rejtvényeink

PÓTLÓ REJTVÉNY

Beküldte: Szabó Imre IV. o. l.

-éla, -ván, -eria, -ajos, -mre, -ndrás.
A helyesen kitöltött kezdőbetűk egy régi kedves
könyv nevét adják.

Szervusz Károly! Pisti már megy el.
Ezekben a mondatokban egy-egy új szó van el-
rejtve.

Beküldte: Deutsch Oszkár I. g. o. l.

na! na!

Beküldte: Klein Károly és Zóber Imre.

IRMA T $\frac{L}{E}$ H ö ö ö ö ö - ?

Beküldte: Glück Klára és Magda.

Tisza, Tamás, István, Sándor, Zoltán, Aladár.
Ezekben a nevekből egy folyó neve rejlik.

Beküldte: ifj. Veres Zsigmond.

TALÁLÓS KÉRDÉS.

Négy láb ül négy lábon. Bejön négy láb és meg-
lát négy lábat. Négy láb elszalad, négy láb utána szalad
és a szobában marad négy láb. Mi az?

TALÁLÓS KÉRDÉS.

Elöl megyen fényeske,
Utána megy fehérke,
Fel van a farka hátul költe.

Mi az?

PÓTLÓ REJTVÉNY

-alálmány, -lló, -usla, -ió, -rka, -ókus, -mre,
-akuk, -ila, -ra, -ándor.

A helyesen kitöltött szavak egy híres nevet adnak.
Beküldte: Tereh Sanyi.

KI TALÁLJA KI?

1. Melyik a legnagyobb földrész?
2. Melyik lónak nincs lába?
3. Ki írta a „Toldi estéjét”?
4. Kinek volt a 48-as szabadságharcban a legna-
gyobb kalapja?
5. Mikor és ki lett egyesült a két román fejed-
elemség?
6. Miről nevezetes a nagymajlányi sik?

Megfejtési határidő június 1.

A nyertesek neve és a rejtvénysorsolás eredmé-
nye a 6. számban lesz leközzölve.

A 2. szám rejtvény megfejtői közül utólag a kö-
vetkezők küldték be rejtvényeiket: Dutkay Elemér,
Szalmár, Udvari Magda és Sárka, Sáros, Ref. Fiu
Arvaház címén Szabó Rezső, Nagyvárad; Németh
Gyula, Szalmár.

MIT, KINÉL ÉS HOL VÁSÁROLNÁK A KIS CIMBORÁK?

Csali mese hűdérország,
Ami minden gyermek egy vár,
Iskolakönyv a táskába,
Kapható Huszár boltjába.

Piața Brătianu (Deák-tér).

Singer Nándor szívesen lát,
Boltjában minden cimborát.
Akinek van költő pénze,
Könyvet, papírt vehet tőle.

Str. Vasile Lucaciu (Hám János-u.)

Hogyha jön a vizsga napja,
Ruhát kap apraja-nagyja.
Hol is adnak minden fajtát?
Spiiz Bélánál majd megmondják.

Str. Stefan cel Mare (Kozinczy-u.)

Fontos, hogy a kalap hogy áll
Alkár fiu, akár kislány.
Weisz Juliska mindig jót ad,
Kalapvenni oda menj hát.

Str. Stefan cel Mare (Kozinczy-u.)

Perec, kifli kőménymagos
Szerelik a gyerekek.
Kis cimborák, hogyha vesztek,
Jeneynél vegyetek.

Str. Stefan cel Mare (Kozinczy-u.)

Mindazon kereskedők, akik az Uj cimborában
birtokolnak, az Uj cimborai Családszövetség tagjai-
nak 5% kedvezményt adnak :-x-:-x-

Az Uj cimborai előzetési árai: Romániá-
ban ¼ évre 50, ½ évre 100, egész évre 200 Lei.
A Családszövetség tagjainak 160 Lei és 10
Lei portó. Egyes szám ára 5 Lei. Magyaror-
szágon 12 p. Jugoszláviában 150 dinár. Cseh-
szlovákiában 72 ck.

Uj Cimborai szerkesztősége és kiadóhivatala
Satu-Mare, P. Brătianu No. 9.

Nyomatott:

SZABADSÁJTÓ R. T. NYOMDABÉRLETE
SATU-MARE.